

Yhteistyösopimus e-kirjastopalveluiden tuottamisesta

1. Sopijapuolet

Sopijapuoli 1:
Kansalliskirjasto
PL 15 (Unioninkatu 36)
00014 Helsingin yliopisto
(jäljempänä Kansalliskirjasto)

Sopijapuoli 2:
allekirjoittanut kunta (jäljempänä "Kunta")

Kansalliskirjastosta tai allekirjoittaneesta kunnasta käytetään myös nimitystä Sopijapuoli, Kansalliskirjastosta ja allekirjoittaneista kunnasta yhdessä nimitystä Sopijapuolet.

2. Määritelmiä

E-kirjastolla tarkoitetaan verkkopalvelua, jossa sopimuksen tehneen Kunnan asukkaalla on tunnistauduttuaan käytettävissään e-aineistokokoelma.

Palvelulla tarkoitetaan Kuntien ja Kansalliskirjaston yhteistyössä tuottamaa, tämän sopimuksen mukaista E-kirjaston palvelukokonaisuutta, sisältäen sen saattamisen kuntien asukkaiden käytettäväksi, sen vaatimat tukitehtävät, ylläpito, kehittäminen ja ohjaus.

Ohjausryhmällä tarkoitetaan kuntien ja Kansalliskirjaston edustajista muodostettua ryhmää, jonka tehtävänä on Palvelun strateginen kehittäminen, Palveluun liittyvät strategiset linjaukset sekä tulevien palvelutarpeiden ennakoiminen.

Työryhmällä tarkoitetaan tietyn toiminnan määrittämistä, kehittämistä tai seurantaa varten perustettua kuntien edustajista muodostettua asiantuntijaryhmää. Asiantuntijaryhmiä voi olla useita.

Aineistontarjoajalla tarkoitetaan kustantajia tai välittäjiä, joilta e-aineisto hankitaan Palveluun.

Alihankkijalla tarkoitetaan kaikkia sellaisia kolmansia tahoja, jotka osallistuvat tässä Sopimuksessa tai sen liitteissä tarkoitettujen sopimusvelvoitteiden täyttämiseen tai muiden

tehtävien suorittamiseen, ellei Sopimuksessa tai sen liitteissä ole nimenomaan sovittu toisin.

Sopimus, tämä sopimus liitteineen.

3. Sopimuksen tarkoitus

Tällä sopimuksella sovitaan Palveluun liittyvästä yhteistyöstä Kansalliskirjaston ja Kunnan välillä. Sopijapuolet toteuttavat yleisten kirjastojen e-aineistoihin liittyviä palveluita horisontaalisena yhteistyönä, kunnat täyttääkseen Laissa yleisistä kirjastoista (29.12.2016/1492) määritellyt tehtävänsä ja Kansalliskirjasto toteuttaakseen Yliopistolaissa (24.7.2009/558) määritellyjä tehtäviään tarjota kansallisia palveluita yleisille kirjastoille. Kunnan ja Kansalliskirjaston tehtävät e-kirjaston toiminnassa ja kehittämisessä ovat toisiaan täydentäviä. Yhteistyön tavoitteena on tarjota kuntalaisille pääsy e-aineistoihin sekä edistää lukemista ja kirjallisuutta. Molemmat osapuolet sitoutuvat tekemään osansa palvelun suorittamisesta yhteistoiminnassa tämän sopimuksen työnjaon mukaisesti. Tällä yhteistyössä toteutetulla palvelulla pyritään hankkimaan valtaosa yleisten kirjastojen asiakkailleen tarjoamista e-aineistoista.

Palveluun liittyneiden kuntien asukkaat saavat käyttöönsä monipuolisen e-kokoelman sähköisen palvelun kautta. Palvelu perustuu avoimen lähdekoodin alustaan. Kukin kunta päättää liittymisestään Palveluun ja siitä eroamisesta.

4. Sopimuksen kohde

Kansalliskirjasto ja Kunta sitoutuvat toteuttamaan Palvelun yhteistyössä tämän Sopimuksen mukaisilla ehdoilla. Kumpikin osapuoli sitoutuu täyttämään sille Sopimuksessa sovitut tehtävät.

Palvelu koostuu E-kirjastosta, jonka kautta palvelua käyttävät kuntalaiset saavat käyttöönsä monipuolisen ja uudistuvan kokoelman e- aineistoja. E-aineistojen valinta tehdään yhteistyössä. Kansalliskirjasto organisoii teknisen alustan kehittämisen ja ylläpidon. E-kirjastoa käyttävien kuntalaisten asiakastuki toteutetaan yhteistyössä.

E-kirjaston toimintaa ohjataan ja Kuntien ja Kansalliskirjaston e-kirjastoyksikön yhteistyötä toteutetaan ohjausjärjestelmän kautta. Ohjausjärjestelmä koostuu ohjausryhmästä, sidosryhmäyhteistyöstä vastaavasta yhteistyöryhmästä ja yleisten kirjastojen asiantuntijoista koostuvista työryhmistä.

E-kirjaston käyttöön ovat oikeutetut Sopimuksen solmineissa Kunnissa asuvat kuntalaiset. Käyttöönotto edellyttää heiltä vahvaa tunnistautumista.

5. Kansalliskirjaston tehtävät

Kansalliskirjasto:

- Hankkii käytettävissä olevan budjetin puitteissa työryhmien määrittämät e-aineistot Aineistontarjoajilta ja kilpailuttaa hankinnan hankintalain mukaisesti sekä tekee jatkuvaa yhteistyötä Aineistontarjoajien kanssa.
- Ylläpitää ja kehittää teknistä alustaa mukaan lukien palvelinympäristö ja asiakaskäyttöliittymä.
- Vastaa E-kirjaston toiminnasta ja Palvelun kehittamisestä yhteistyössä ohjausryhmän ja työryhmien kanssa.
- Koordinoi yhteistyöverkostoa ja ohjausryhmän ja työryhmien työskentelyä.
- Kouluttaa kuntien kirjastohenkilöstöä E-kirjaston käyttöön.
- Antaa Kunnille tukipalveluita liitteen 3 Palvelutasot mukaisesti.
- Vastaa yhteisen viestintä- ja markkinointimateriaalin tuottamisesta sekä viestinnän suunnittelusta.
- Raportoi E-kirjaston toiminnasta
- Tuottaa valtakunnallisia ja kuntakohtaisia käyttö- ja käyttäjätilastoja E-kirjaston toiminnasta.
- Huolehtii rekisterinpitäjän velvoitteista.

Kansalliskirjasto voi käyttää palvelun tuottamisessa alihankkijoita.

6. Kunnan tehtävät

Kunta:

- Kunnalla on oikeus asettaa palveluksessaan olevia henkilöitä valittaviksi työryhmiin ja ohjausryhmään. Työryhmissä tehdään Palveluun liittyvää kirjastoammatillista työtä, kuten aineistonvalintaa ja asiakasopastusta.
- Nimeää oman kuntansa pääkäyttäjän, joka antaa ja ylläpitää Kuntansa henkilökunnan oikeuksia luoda kuntalaisille käyttäjätunnuksia E-kirjastoon, ilmoittaa mahdollisista pääkäyttäjävaihdoksista viipymättä ja huolehtii Kansalliskirjastolta saamistaan pääkäyttäjätunnuksista ja varmistaa, että ne eivät joudu sellaisten tahojen saataville, joilla ei ole oikeutta niiden käyttöön.

- Avaa tarvittaessa kuntalaisille käyttäjätunnuksia E-kirjastoon, jos kuntalainen tarvitsee apua palvelun käyttöönnotossa.
- Ilmoittaa Kansalliskirjaston ohjeistamalla tavalla yhteyshenkilöiden ajantasaiset tiedot.
- Huolehtii tietoturvavelvoitteista Kansalliskirjaston ohjeiden sekä liitteiden Henkilötietojen käsittelyn ehdot ja Palvelutasot mukaisesti
- Huolehtii Kuntansa asiakkaiden opastamisesta ja neuvonnasta E-kirjaston käyttöön, seuraa ja käsittelee kuntalaisten E-kirjastoon liittyviä sähköisiä palvelupyyntöjä, vastaa niihin sekä tarvittaessa ohjaa ne Kansalliskirjastolle.
- Ilmoittaa Kansalliskirjaston e-kirjastoyksikölle, mikäli havaitsee oikeudenloukkauksen tai lainvastaisen tilanteen (esim. Aineistojen suhteen).

7. Kustannukset

Kansalliskirjastossa on E-kirjastoyksikkö aineistojen hankintaa, kirjastoyhteistyön koordinointia ja e-kirjaston teknistä ylläpitoa varten. Kunnat kattavat näistä tehtävistä aiheutuvat kulut (kts. Liite 4. Maksut). Tehtävät on kuvattu tarkemmin sopimuskohdassa 5. Lisäksi Palvelun tuottamisessa hyödynnetään Kansalliskirjaston ja Helsingin Yliopiston tuottamia henkilöstö-, hallinto- ja muita infrastruktuuripalveluita. Kunnat vastaavat kuluista, joita syntyy, kun Kunnat hoitavat omat velvollisuutensa.

8. Tietojen luottamuksellisuus

Sopijapuolet vastaavat siitä, että toisen sopijapuolen luovuttamia, salassapidettäväksi merkitsemiä, tietoja käsitellään luottamuksellisina.

Luottamuksellisena tietona ei kuitenkaan pidetä tietoa, joka on:

- julkisuuslainsäädännön tai muun lainsäädännön nojalla ilmaistava
- luovutushetkellä yleisesti tunnettua
- saatavilla julkisista lähteistä
- tullut luovutushetken jälkeen yleisesti tunnetuksi tai saataville muutoin kuin tiedon vastaanottaneen osapuolen toimien tai laiminlyöntien tähden
- ennen tiedon luovutusta tiedon vastaanottaneen osapuolen tiedossa ilman, että se on saatu suoraan tai epäsuoraan toiselta sopijapuolelta.

Tämä sopimus ei sisällä salassapidettäviä tietoja. Mikäli jokin sopimuksen liite sisältää salassapidettäviä tietoja, merkitään liitteen kyseinen kohta salassapidettäväksi.

9. Henkilötietojen käsittely

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan liitettä 2. Henkilötietojen käsittelyn ehdot.

10. Kunnan asukkaan käyttöehdot

Sopimus Kansalliskirjaston ja kunnan asukkaan välillä tulee voimaan, kun kunnan asukas on hyväksynyt käyttöehdot ja rekisteröitynyt E-kirjastoon. Mikäli käyttäjä ei hyväksy käyttöehtoja tai ei ole Palveluun liittyneen kunnan asukas, asiakkuutta ei synny. Käyttöehdot pidetään jatkuvasti kuntien saatavilla ja niiden muutoksista tiedotetaan.

Kunnan asukkaan vastuu lainatun aineiston käytöstä määräytyy E-kirjaston ja kunnan asukkaan välisen käyttöehtojen mukaisesti.

11. Sopimusrikkomus ja sen seuraamukset

Mikäli sopijapuoli syyllistyy olennaiseen sopimusrikkomukseen, toisella sopijapuolella on oikeus purkaa tämä sopimus 90 päivän kuluttua siitä, kun rikkomuksesta on huomautettu kirjallisesti toiselle sopijapuolelle, eikä tämä ole korjannut rikkomustaan kohtuullisessa ajassa. Mikäli rikkomusta ei ole mahdollista korjata, on toisella sopijapuolella oikeus purkaa sopimus välittömästi.

12. Vahinkojen korvaaminen

Sopijapuolet rajoittavat tämän sopimuksen rikkomisesta mahdollisesti aiheutuvien vahingonkorvausten määrän toiselle osapuolelle aiheutuneeseen välittömään vahinkoon. Näin ollen vahingonkorvauksen ulkopuolelle jäävät kaikki välilliset ja epäsuorat vahingot. Kansalliskirjaston enimmäisvastuu Kunnalle tämän sopimuksen perusteella on 500 €. Kunnan enimmäisvastuu Kansalliskirjastolle on 5000 €.

Edellä mainittuja vahingonkorvausvastuun rajoituksia ei sovelleta:

- jos sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella
- jos sopijapuoli on rikkonut tietojen luottamuksellisuutta
- jos sopijapuoli on rikkonut immateriaalioikeuksia

Jos sopijapuoli on maksanut rekisteröidylle korvauksen tietosuojalainsäädännön rikkomisen johdosta aiheutuneesta vahingosta, on tällä sopijapuolella oikeus sovittujen

vastuunrajoitusten rajoittamatta periä samaan tietojenkäsittelyyn osallistuneelta toiselta sopijapuolelta tämän vahingonkorvausvastuuta vastaava osuus rekisteröidylle maksetusta korvauksesta. Sopijapuolen vastuu rekisteröidylle aiheutuneesta vahingosta määräytyy EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 82 artiklan 4 kohdan tai muussa tietosuojalainsäädännössä olevan vastaavan määräyksen mukaan.

13. Ylivoimainen este

Sopijapuoli vapautuu velvoitteistaan sellaisten seikkojen vuoksi, joiden se osoittaa aiheutuneen vaikutusmahdollisuuksiensa ulkopuolella olevasta esteestä, jota sen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimuksen tekohetkellä ja jonka seurauksia sopijapuoli ei myöskään ole kohtuudella voinut estää. Tällainen tapahtuma voi olla sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energijakelun keskeytys, lakko tai muu työselkkä tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen sopijapuolista riippumaton syy. Alihankkijan viivästys katsotaan vapauttamisperusteeksi vain siinä tapauksessa, että alihankkijan viivästys johtuu edellä tarkoitetusta ylivoimaisesta esteestä eikä alihankintaa voida ilman kohtuutonta ajanhukkaa tai kustannuksia suorittaa muualta.

Jos sopimusvelvoitteen viivästyminen johtuu yllä mainitusta ylivoimaisesta esteestä, sopimusvelvoitteen täyttämisaikaa jatketaan niin paljon, kuin kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

Osapuolten on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä kirjallisesti toiselle osapuolelle, samoin kuin esteen lakkaamisesta.

14. Sopimuksen voimassaolo ja lakkaaminen

Tämä sopimus tulee voimaan, kun se on Kansalliskirjaston ja Kunnan taholta allekirjoitettu. Sopimus on voimassa määräaikaisena 31.12.2026 asti ja sen jälkeen toistaiseksi. Sopijapuoli voi irtisanoa sopimuksen päättymään määräaikaisen sopimuskauden päätteeksi tai jälkeen. Irtisanomisaika 30.6.2026 jälkeen on kuusi [6] kuukautta. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti.

*Esimerkki: jos sopimus irtisanotaan 30.1.2026 niin sopimus päättyy 31.12.2026.
Jos sopimus irtisanotaan 30.9.2026 niin sopimus päättyy 31.3.2027 ja tällöin maksu peritään koko vuodelta 2027.*

Edellä sanotusta poiketen kunnalla on oikeus irtisanoa sopimus välittömästi

- i. jos se täyttää erityisen vaikeassa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn kriteerit. (Laki Kuntalain muuttamisesta 175/2019)
- ii. Kuntaliitoksessa jos vastaanottava tai uusi kunta ei ole ennen kuntaliitosta allekirjoittanut tätä sopimusta.

Kohdan ii perusteella myös Kansalliskirjastolla on oikeus irtisanoa yhdistyvän kunnan sopimus päättymään välittömästi.

15.Sopimuksen muuttaminen

Tätä sopimusta ja sen liitteitä voidaan muuttaa vain molempien sopijapuolten asianmukaisesti allekirjoittamalla asiakirjalla.

Kunta voi muuttaa nimeämiään henkilöitä liitteellä 1. yksipuolisesti.

16.Sopimuksen siirtäminen

Sopijapuolella ei ole oikeutta ilman toisen sopijapuolen suostumusta osaksikaan siirtää tätä sopimusta kolmannelle osapuolelle. Kunnalla on kuitenkin oikeus siirtää sopimuksensa kuntaliitoksen vuoksi. Tällöin mahdollisesti kasvanut käyttäjämäärä huomioidaan liitteen 4. Maksut mukaisesti.

17.Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan osapuolten välisin neuvotteluin. Mikäli sopijapuolet eivät pääse erimielisyydestä yksimielisyyteen, erimielisyydet ratkaistaan Kansalliskirjaston kotikunnan käräjäoikeudessa yleisten oikeudenkäyntiä koskevien säännösten mukaisesti.

18.Yhteyshenkilöt

Yhteyshenkilöt on ilmoitettu liitteessä 1 yhteyshenkilöt.

19. Liitteet

Tähän sopimukseen kuuluu sen erottamattomana osana sen liitteet.

Liite 1: Yhteyshenkilöt

Liite 2: Henkilötietojen käsittelyn ehdot

Liite 3: Palvelutasot

Liite 4: Maksut

20. Allekirjoitukset

Sopimus on allekirjoitettu sähköisesti.

Allekirjoittajat

Ylikirjastonhoitaja Kimmo Tuominen, Kansalliskirjasto

[täytä allekirjoittajan titteli, nimi ja organisaatio]

LIITE 1 Yhteyshenkilöt

Kumpikin sopijapuoli nimeää yhteyshenkilön tätä sopimusta koskevien asioiden hoitoa varten. Yhteyshenkilön vaihtumisesta on ilmoitettava välittömästi toiselle sopijapuolelle.

Kansalliskirjaston sopimussyhteyshenkilönä toimii:

Annastiina Louhisalmi
Kirjastoverkkopalvelut
PL 15 (Unioninkatu 36)
00014 HELSINGIN YLIOPISTO
puhelin Puh. +358 (0) 2941 24064
annastiina.louhisalmi@helsinki.fi

Kunnan sopimussyhteyshenkilönä toimii:

[täytä nimi, osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite]

LIITE 2 Henkilötietojen käsittelyn ehdot

1. Tietosuoja

E-kirjaston käyttöön, ylläpitoon, kehittämiseen ja yhteistyöhön liittyvistä tehtävistä ja vastuista on tehty Kansalliskirjaston ja kuntien välillä sopimus (Sopimus), johon tämä henkilötietojen käsittelyä koskeva tietosuojaliite (Liite) liittyy. E-kirjastossa henkilötietoja on aineistoissa, metatiedoissa ja kirjautuneiden käyttäjien tiedoissa. Kansalliskirjasto toimii henkilötietojen rekisterinpitäjänä (jäljempänä Rekisterinpitäjä) ja sopimuksen allekirjoittanut kunta henkilötietojen käsittelijänä (jäljempänä Henkilötietojen käsittelijä). Palvelun toteuttamiseen osallistuu kolmansiä osapuolia sekä alihankkijoita. Alihankkijat toimivat henkilötietojen käsittelijänä Kansalliskirjaston määrittelemien tarkoitusten, ohjeiden ja alihankkijoiden kanssa laadittujen sopimusten mukaisesti

Määritelmät

Tietosuojalainsäädäntö tarkoittaa Suomessa ja Euroopan Unionissa kulloinkin voimassa olevaa, osapuoliin ja olosuhteisiin sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä (mukaan lukien muttei rajoittuen EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen EU 2016/679) sekä tietosuojaviranomaisten sitovia ohjeita ja määräyksiä.

Sopimus tarkoittaa Kansalliskirjaston ja kunnan välillä allekirjoitettua sopimusta.

Rekisteröity tarkoittaa henkilöä (kuten asiakasta, työntekijää, kirjailijaa tai tietoaaineiston tuottajaa), jonka Henkilötietoja Henkilötietojen käsittelijä käsittelee tämän liitteen ja Sopimuksen mukaisesti.

Laki tarkoittaa tässä Liitteessä mitä tahansa lakia tai sitä alempitasoista pakottavaa säädöstä, joka koskee sopijapuolta ja/tai joka on voimassa ja jota sovelletaan alueella, jolla Sopimuksen mukaisia palveluita tarjotaan, Tietosuojalainsäädäntö mukaan luettuna ja mitä tahansa sitovaa tuomioistuimen määräystä, tuomiota tai päätöstä taikka soveltuvaa ohjetta, menettelytapaa, normia tai määräystä, joka sitoo sopijapuolta ja jonka antaneella viranomaisella on toimivalta sopijapuoleen tai sopijapuolen omaisuuteen tai liiketoimintaan liittyvissä asioissa.

Henkilötiedot tarkoittavat kaikenlaista tietoa, joka koskee tunnistettua tai tunnistettavaa luonnollista henkilöä niin kuin Tietosuojalainsäädännössä on tarkemmin määritelty.

Henkilötietojen tietoturvaloukkaus tarkoittaa tietoturvaloukkausta, jonka seurauksena on siirrettyjen, tallennettujen tai muuten käsiteltyjen Henkilötietojen vahingossa tapahtuva tai lainvastainen tuhoaminen, häviäminen, muuttaminen tai luvaton luovuttaminen taikka luvaton pääsy tietoihin.

Käsitteet, joita ei ole määritelty yllä, saavat saman merkityssisällön, jonka voimassa oleva Tietosuojalainsäädäntö niille antaa, ja näitä käsitteitä tulkitaan kulloisenkin Tietosuojalainsäädännön yleisen tulkinnan mukaisesti. Tässä Liitteessä käytettyihin käsitteisiin sovelletaan myös soveltuvien osin Sopimuksessa määriteltyjä käsitteitä.

2. Sopijapuolten yleiset oikeudet ja vastuut

Rekisterinpitäjä

- Käsittelee Henkilötietoja Lakia ja tämän liitteen ehtoja noudattaen
- Ilmoittaa Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen ja keinot
- On velvollinen antamaan Henkilötietojen käsittelijälle Henkilötietojen käsittelyä koskevia kirjallisia ohjeita, joiden on oltava sovellettavan Tietosuojalainsäädännön mukaiset
- Vahvistaa Sopimuksen/muutossopimuksen allekirjoittamalla, että tässä liitteessä säädetty käsittely täyttää Rekisterinpitäjän vaatimukset muun muassa suunniteltujen turvatoimien osalta ja että se on toimittanut Henkilötietojen käsittelijälle kaikki tarvittavat tiedot ja ohjeet, jotta Henkilötietojen käsittelijä voi käsitellä tietoja sovellettavan Tietosuojalainsäädännön mukaisesti.

Henkilötietojen käsittelijä

- Käsittelee Henkilötietoja Lakia ja tämän Liitteen ehtoja noudattaen.
- Käsittelee Henkilötietoja ainoastaan Rekisterinpitäjän tässä Liitteessä antamien ohjeiden mukaisesti, ellei Henkilötietojen Käsittelijään sovellettavassa Laissa toisin vaadita. Henkilötietojen käsittelijän on välittömästi ilmoitettava ennen

Henkilötietojen käsittelyä Rekisterinpitäjälle, jos Rekisterinpitäjän antamat ohjeet ovat puutteellisia tai jos Henkilötietojen käsittelijä epäilee niitä lainvastaisiksi taikka jos Henkilötietojen käsittelijään sovellettavassa Laissa vaaditaan toimimaan Rekisterinpitäjien antamista ohjeista poikkeavalla tavalla. Henkilötietojen käsittelijän ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa ohjeista Rekisterinpitäjälle edellä mainituissa tilanteissa, jos ilmoittaminen on Lailla kielletty.

- Jos Henkilötietojen käsittelijä on tallentanut Henkilötietoja muualle kuin Palveluun, sitoutuu käsittelijä poistamaan käsittelemänsä Henkilötiedot kahden viikon kuluessa Sopimuksen päättymisestä, ellei Henkilötietojen käsittelijää koskevasta lainsäädännöstä tai muusta velvoittavasta määräyksestä muuta johdu.
- Sitoutuu saattamaan Rekisterinpitäjän saataville kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen tässä sopimuksessa sovittujen ja Tietosuojasäännöksissä säädettyjen velvollisuuksien noudattamisen osoittamista varten, sekä sallimaan Rekisterinpitäjän tai muun Rekisterinpitäjän valtuuttaman auditoijan suorittamat tarkastukset ja osallistumaan niihin.

Sopijapuolet sopivat, että tämä Liite sekä Kansalliskirjaston kirjallisesti erikseen antamat ohjeet yhdessä muodostavat tässä Liitteessä tarkoitetut Rekisterinpitäjän ohjeet. Henkilötietojen käsittelyä on lisäksi kuvattu ja yksilöity Sopimuksessa ja jäljempänä tässä Liitteessä.

3. Rekisteröidyn oikeuksia koskevat pyynnöt

Henkilötietojen käsittelijän on Tietosuojalainsäädännön mukaisesti saatettava Rekisterinpitäjän saataville sellaiset tiedot, jotka ovat kohtuullisesti arvioiden tarpeellisia sen osoittamiseksi, että Henkilötietojen käsittelijä noudattaa henkilötietojen käsittelijöille Tietosuojalainsäädännössä säädettyjä velvollisuuksia. Tämä edellyttää, että Rekisterinpitäjä:

- ilmoittaa Henkilötietojen käsittelijälle ilman aiheetonta viivästystä rekisteröidyn oikeuksia koskevasta pyynnöstä,
- huolehtii siitä, että kaikki Rekisterinpitäjän tietopyyntöjen yhteydessä hankkimat tai tuottamat tiedot pidetään ehdottoman luottamuksellisina (lukuun ottamatta henkilötietojen luovuttamista valvontaviranomaiselle tai muuta Laista johtuvaa luovuttamista),

- huolehtii siitä, että tietopyyntö aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä Henkilötietojen käsittelijän tai sen alihankkijan/alihankkijoiden toiminnalle.

4. Kustannukset

Sopijapuolet vastaavat kukin/kumpikin itse tämän Liitteen mukaisten velvollisuuksien täyttämisestä aiheutuneista kohtuullisista kustannuksista mukaan lukien kohtien Sopijapuolten yleiset oikeudet ja vastuut ja Rekisteröidyn oikeuksia koskevat pyynnöt mukaiset kustannukset.

5. Tekniset ja organisatoriset toimenpiteet

Henkilötietojen käsittelijän on toteutettava asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet ja pidettävä ne voimassa Sopimuksen/Muutossopimuksen ajan.

Rekisterinpitäjän vastuulla on huolehtia, että Henkilötietojen käsittelijälle ilmoitetaan kaikista Rekisterinpitäjän toimittamiin Henkilötietoihin liittyvistä asioista (muun muassa riskiarviosta), jotka saattavat vaikuttaa tämän Liitteen mukaisesti käytettäviin teknisiin ja organisatorisiin toimenpiteisiin.

Henkilötietojen käsittelijä huolehtii siitä, että kaikki sen alaisuudessa toimivat henkilöt, joilla on pääsy Henkilötietoihin, käsittelevät Henkilötietoja ainoastaan Rekisterinpitäjän ohjeiden mukaisesti, ellei Laki muuhun velvoita.

6. Alihankinta

Henkilötietojen käsittelijällä on oikeus käyttää alihankkijoita henkilötietojen käsittelijöinä. Jokaisesta alihankinnasta tulee olla kirjallinen sopimus, jossa alihankkijan tulee noudattaa samoja velvollisuuksia ja sitoumuksia kuin Sopimuksessa, tässä Liitteessä ja Tietosuojalainsäädännössä. Sopijapuolet ovat vastuussa käyttämiensä alihankkijoiden työstä ja velvoitteista kuin omistaan.

Käsittelijä toimittaa Rekisterinpitäjälle tiedon uusista alihankkijoista, jotka käsittelevät Henkilötietoja ja varaa Rekisterinpitäjälle oikeuden vastustaa uuden alihankkijan käyttämistä. Rekisterinpitäjänä toimivalla sopijapuolella ei ole oikeutta vastustaa

alihankkijoiden käyttämistä, vaihtamista tai lisäämistä, mikäli alihankkijat noudattavat samoja velvollisuuksia ja sitoumuksia kuin Sopimuksessa ja tässä Liitteessä ja mikäli alihankkijat noudattavat Tietosuojalainsäädännön vaatimuksia. Mikäli alihankkijat jättävät olennaisesti noudattamatta samoja velvollisuuksia ja sitoumuksia kuin Sopimuksessa ja tässä Liitteessä tulee käsittelijän antaa alihankkijalle kehoitus toiminnan korjaamiseksi. Mikäli alihankkija ei korjaa toimintaansa kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa korjauskehotuksen saamisesta, on rekisterinpitäjänä toimivalla sopijapuolella oikeus vaatia kyseisen alihankkijan vaihtamista, ja tällöin kyseisen käsittelijänä toimivan sopijapuolen on vaihdettava alihankkija viivytyksettä. Mikäli käsittelijänä toimiva sopijapuoli ei vaihda alihankkijaa edellä tässä kohdassa tarkoitettussa tilanteessa kohtuullisen ajan kuluessa alihankkijan vaihtoa koskevan vaatimuksen esittämisestä, rekisterinpitäjänä toimivalla toisella sopijapuolella on oikeus irtisanoa Sopimus Sopimuksen irtisanomista koskevan ehdon määräaikojen mukaisesti.

7. Henkilötietojen tietoturvaloukkaukset

Jos tapahtuu Henkilötietojen tietoturvaloukkaus, Henkilötietojen käsittelijän on siitä tiedon saatuaan ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava siitä kirjallisesti Rekisterinpitäjälle ja toimitettava sille tiedot Henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta.

Henkilötietojen käsittelijän on annettava kirjallisessa ilmoituksessa Rekisterinpitäjälle vähintään seuraavat tiedot tietoturvaloukkauksesta:

- tapahtuneen tietoturvaloukkauksen kuvaus, mukaan lukien asianomaisten rekisteröityjen ryhmät ja arvioidut lukumäärät sekä henkilötietotyyppien ryhmät ja arvioidut lukumäärät sillä tarkkuudella kuin nämä ovat tiedossa;
- tietosuojavastaavan tai muun vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot, jolta voi saada asiassa lisätietoja;
- kuvaus tietoturvaloukkauksen todennäköisistä seurauksista; ja
- kuvaus toimenpiteistä, joita Henkilötietojen käsittelijä ehdottaa tai joita se on jo toteuttanut tietoturvaloukkauksen johdosta, ja tarvittaessa toimenpiteet mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi.

8. Tietojen luottamuksellisuus

Henkilötietojen luottamuksellisuuteen sovelletaan mitä Sopimuksen kohdassa Tietojen luottamuksellisuus on määrätty luottamuksellisuudesta. Lisäksi sopijapuolet sitoutuvat pitämään kaikki toiselta sopijapuolelta saamansa Henkilötiedot ja niihin liittyvän materiaalin ja aineiston salassa. Sopijapuolella on kuitenkin oikeus:

- käyttää Henkilötietoja ja niihin liittyvää materiaalia ja aineistoa tässä Liitteessä ja Sopimuksessa määritettyihin tarkoituksiin
- kopioida Henkilötietoja ja niihin liittyvää aineistoa ja materiaalia siinä laajuudessa, mikä on tarpeellista Liitteessä ja Sopimuksessa määriteltyjen tarkoitusten kannalta ja
- paljastaa tai luovuttaa Henkilötietoja ja niihin liittyvää materiaalia ja aineistoa sellaisille työntekijöille, alihankkijoille tai neuvonantajille, jotka tarvitsevat Henkilötietoja Liitteessä ja Sopimuksessa määritettyihin tarkoituksiin. Luottamuksellisia Henkilötietoja paljastava tai luovuttava sopijapuoli on vastuussa siitä, että Henkilötietoja vastaanottava sopijapuoli noudattaa tässä Liitteessä määritettyjä Henkilötietoja koskevia ehtoja.

Sopijapuolet takaavat, että heidän työntekijänsä ja neuvonantajansa, joille Luottamuksellisia Henkilötietoja saatetaan paljastaa tai luovuttaa tämän kohdan, Tietojen luottamuksellisuus, mukaisesti, noudattavat tätä Liitettä ja toimivat huolellisesti sen mukaisesti.

Kohdassa Tietojen luottamuksellisuus määrätty luottamuksellisuutta koskevat velvoitteet jäävät voimaan muutossopimuksen tai Sopimuksen päättymistilanteissa.

9. Henkilötietojen siirtäminen

Henkilötietojen käsittelijällä ei ole oikeutta siirtää Henkilötietoja EU/ETA-alueen ulkopuolisiin Euroopan komission turvallisiksi luokittelemiin maihin ilman Rekisterinpitäjän suostumusta.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen ja korvaukset

Kukin Sopimuksen sopijapuolista vastaa itse sille tietosuojalainsäädännön mukaan kuuluvista velvollisuuksista, vahingonkorvausvastuista ja hallinnollisista sakoista.

Sopijapuolten keskinäiseen vahingonkorvausvastuuseen sovelletaan Sopimuksen vastuunrajoitusehtoja. Tästä Liitteestä aiheutuvat tai siihen liittyvät erimielisyydet, riitaisuudet tai vaatimukset ratkaistaan ensisijaisesti neuvotteluteitse sopijapuolten välillä. Riidanratkaisumenettelyyn sovelletaan Sopimuksen riidanratkaisumenettelyä.

11. Henkilötietojen kuvaus ja yksilöinti

Henkilötietojen käsittelijän käsittelemät henkilötiedot on kuvailtu ja yksilöity alla.

Rekisteröityjen ryhmät:

Henkilötietojen käsittely koskee seuraaviin henkilötietoryhmiin kuuluvien henkilöiden tietoja:

- Kunnan kirjaston oman henkilökunnan henkilötiedot.
- Asiakkaan henkilötiedot silloin, kun asiakasta opastetaan palveluun rekisteröitymisessä.

Henkilötietojen tyypit:

Henkilötietojen käsittely sisältää seuraavia henkilötietotyyppejä:

- Henkilötunnus
- Nimi
- Sähköpostiosoite

Käsittelyn luonne ja tarkoitus

Osapuolet ovat sopineet, että Henkilötietojen käsittelijä käsittelee kunnan kirjaston oman henkilökunnan henkilötietoja, jotta palveluun voidaan avata tarvittavat rekisteröijän ja pääkäyttäjän oikeudet. Määritetyt käyttäjäroolit ovat edellytys kunta-asiakkuuden luomiseksi. Kunnan pääkäyttäjä valtuuttaa E-kirjaston henkilökunnan käyttöliittymässä oman henkilökuntansa rekisteröijän tai pääkäyttäjän rooleihin luomalla heille henkilökohtaiset henkilökunnan tunnukset. Vain tässä määritellyillä henkilöillä on oikeus käsitellä asiakkaan henkilötietoa alla mainitulla tavalla E-kirjaston henkilökunnan käyttöliittymässä.

Käsittelijä käsittelee asiakkaan henkilötietoja silloin, kun asiakas tarvitsee opastusta palveluun rekisteröitymiseen. Tällöin kirjaston rekisteröijäksi nimetty kunnan kirjaston henkilökunnan jäsen tarkistaa asiakkaan henkilöllisyyden, joita

vastaa hän luo rekisteröitymislinkin asiakkaan ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen. Asiakas vahvistaa tunnuksensa ja käyttöoikeuden myöntämisen edellytykset itsepalvelua vastaavasti Suomi.fi -tunnistautumisen kautta sähköpostitse saamansa ohjeen mukaisesti. Palvelun käyttöoikeuden myöntäminen edellyttää, että asiakkaan kotikunta on tehnyt sopimuksen Palvelusta.

Henkilötietojen käsittelyn kesto

Käsittelijä käsittelee tässä liitteessä yksilöityjä henkilötietoja Sopimuksen voimassaoloajan.

LIITE 3 Palvelutasot

Palvelutasoliitteen tarkoitus

Tämä palvelutasoliite koskee Kansalliskirjaston osuutta E-kirjaston palvelutuotannosta. Kansalliskirjasto hallinnoi palveluketjua, ottaa vastaan kunnilta tulevat tukipyynnöt ja välittää ne tarvittaessa alihankkijoille. Aineistontarjoajat vastaavat oman lukusovelluksensa, verkkokauppansa ja aineistorajapintansa ylläpidosta.

Palveluajat

Kansalliskirjasto toimittaa E-kirjaston tuki- ja ylläpitopalvelua arkipäivinä maanantaista perjantaihin klo 8:30–16:00 (Normaali Palveluaika), jolloin Kansalliskirjaston asiantuntijat ovat tavoitettavissa. Korjaus- ja ylläpitotoimenpiteet tehdään Normaalina Palveluaikana. Kaikki Normaalin Palveluajan ulkopuolella tehtävät korjaus- ja ylläpitotoimenpiteet ovat vapaaehtoisia.

Reagointiajat

Reagointiajalla tarkoitetaan sitä aikaa, jonka kuluessa palvelupyyntö tai häiriöilmoitus on viimeistään otettava käsittelyyn tai jonka kuluessa on tiedotettava sitä vastuutahoa, jota pyyntö tai ilmoitus koskee. Reagointiaika alkaa Normaalin Palveluajan puitteissa siitä hetkestä, jona Kansalliskirjasto on vastaanottanut pyynnön tai ilmoituksen. Reagointiaika riippuu pyynnön tai ilmoituksen kiireellisyysluokituksesta, jonka Kansalliskirjasto määrittelee seuraavan taulukon mukaisella tavalla.

Kiireellisyysluokitus	Tilannekuvaus	Reagointiaika Normaalina Palveluaikana
Korkea	Palvelun käyttöä laajasti estävä ongelma tai muu kriittinen ongelma.	1 työpäivä
Normaali	Yksittäistä loppukäyttäjää tai organisaatiota häiritsevä ongelma. Muu asiakkaan palvelupyyntö tai loppukäyttäjälle näkymätön ei-kriittinen ongelma.	3 työpäivää

Alhainen	Loppukäyttäjälle näkymätön, vähäinen ongelma tai uusi kehitystehtävä.	7 työpäivää
----------	---	-------------

Kun Kansalliskirjaston asiantuntija aloittaa palvelupyynnön tai häiriöilmoituksen käsittelyn, alkaa ratkaisuaika. Yhteyttä ottaneelle kunnalle ilmoitetaan, jos pyyntöä tai ilmoitusta ei voida ratkaista E-kirjaston tuessa, vaan asia siirretään esimerkiksi alihankkijan käsittelyyn tai se kuuluu kuntien tai kolmansien osapuolien ylläpitovastuualueeseen. Jos korkean kiireellisyysluokan pyyntö tai ilmoitus kuuluu Kansalliskirjaston ylläpitovastuualueeseen, se pyritään ratkaisemaan ilman aiheetonta viivästystä.

Viestintäkäytännöt

Kunta lähettää palvelupyynnön tai häiriöilmoituksen Kansalliskirjaston ilmoittamaan kanavaan, jota Kansalliskirjaston asiantuntijat päivystävät Normaalina Palveluaikana. Jos yhteydenpitokanaviin tai käytäntöihin tulee muutoksia, Kansalliskirjasto tiedottaa asiasta E-kirjastoon liittyneille kunnille.

Turvallisuuspoikkeamasta ilmoittamisessa tulee noudattaa Kansalliskirjaston asiasta antamaa erillistä ohjetta. Ohje annetaan Kansalliskirjaston julkisilla verkkosivuilla ja Kansalliskirjasto ilmoittaa verkkosivun osoitteesta, sen muutoksesta ja ohjeen kaikista muutoksista kunnille.

Kansalliskirjasto neuvottelee versiopäivitysten ja suunniteltujen käyttökatkojen ajankohtia koskevista yleisistä periaatteista yhdessä tarkoitukseen perustetun kuntien edustajista muodostetun työryhmän kanssa. Versiopäivityksistä ja Kansalliskirjaston vastuulla olevista suunnitelluista käyttökatkoista ilmoitetaan hyvissä ajoin, vähintään viikko etukäteen. Kansalliskirjasto huomioi parhaan kykynsä mukaan E-kirjastoon liittyneiden kuntien toiveita päivityksiä ja katkoja koskien. Ennakoimattomista katkoksista ilmoitetaan normaalina Palveluaikana.

Palveluun liittyvät rajaukset

Kansalliskirjasto pidättää oikeuden järjestää viipymättä huoltokatkoja aikakriittisten huoltotarpeiden takia (esim. tietoturvaan liittyvät päivitystarpeet). Kansalliskirjasto pidättää oikeuden irrottaa palvelu verkosta, mikäli on syytä epäillä tietoturvamurron tapahtuneen. Myös E-kirjastoon liittyneiden Kansalliskirjaston tuottamien ohjeiden mukaan tekemät muutokset sovelluksen etusivunäkymiin kuuluvat keskitetyn tuen piiriin. Häiriötilanteet, jotka johtuvat muista muutoksista tai ulkoisiin järjestelmiin liittyvistä tekijöistä tai koskevat aineiston toimittajan verkkokauppaa tai rajapintaa, eivät kuulu keskitetyn tuen piiriin. Keskitetyn palvelutuen rajauksista huolimatta tämän liitteen kohdan Tiedottamiskäytännöt,

yhteydenpitokanavia voidaan käyttää yhteydenpitoon Kansalliskirjaston ja E-kirjastoon liittyneiden kuntien välillä myös muissa asioissa.

Raportointi ja laaduntarkkailu

Kansalliskirjasto pyrkii antamaan kunnille mahdollisimman selkeää informaatiota palvelutason toteumasta E-kirjaston verkkosivulla. Tietoa tuotetaan toteutuneista reagointiajoista, saapuneiden palvelupyyntöjen ja häiriöilmoitusten määrästä. Palvelupyyntöjä ja häiriöilmoituksia varten kunnat voivat olla yhteydessä E-kirjaston kohdan Tiedottamiskäytännöt yhteydenpitokanaviin.

LIITE 4 Maksut

Kansalliskirjasto laskuttaa vuosimaksun kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Mikäli kunta liittyy kesken vuotta, vuosimaksu laskutetaan välittömästi liittymisajankohdan jälkeen. Selvyyden vuoksi todetaan, että liittymisajankohta ei vaikuta vuosimaksun määrään. Myöskään sopimuksen irtisanominen kesken vuoden määräaikaisen sopimuskauden jälkeen ei vaikuta vuosimaksun määrään.

Vuosimaksu on 0,7 euroa / kunnan asukas / vuosi / vuoden 2026 loppuun saakka. Kunnan asukasluku tarkistetaan vuosittain edellisen vuoden joulukuun 31. päivän asukasluvun mukaan.

Vuosimaksu vuodelta 2024 määräytyy siten että maksu / kunnan asukas on $0,7 \cdot (12 - \text{palvelun avaamisajankohdan kuukausi numeroina}) / 12$.

Vuosimaksua per kunnan asukas tarkistetaan vuodesta 2026 lähtien kerran vuodessa [elokuussa] koskien seuraavaa vuotta, siten että alkuperäistä vuosimaksua H muutetaan seuraavan kaavan mukaisesti:

$$H_m = H \cdot [0,4 \cdot (\text{Indeksi A1} / \text{Indeksi A0}) + 0,6 \cdot (\text{Indeksi B1} / \text{Indeksi B0}) - 1]$$

Missä

H_m = vuosimaksun muutos

H = sopimuksen mukainen vuosimaksu (eli t 0,7 € per asukas)

A1 = indeksin A arvo tarkistusajankohtana, viimeisin julkaistu arvo tarkistusajankohtana

A0 = indeksin Palvelujen tuottajahintaindeksit 2015=100, yhteensä (BtoBAll) *Toimialan 62 tietokoneiden ohjelmointi- ja konsultointipalvelut ja niihin liittyvät palvelut* pisteluku kolmannella vuosineljänneksellä 2025, pisteluku xxx,x. [ei vielä julkaistu]

B1 = indeksin BA arvo tarkistusajankohtana, viimeisin julkaistu arvo tarkistusajankohtana

B0 = indeksin Palvelujen tuottajahintaindeksit 2015=100, (BtoC) *toimialan 58.1 Kirjojen ja aikakauslehtien kustannuspalvelut ja muu kustannustoiminta* pisteluku kolmannella vuosineljänneksellä 2025, pisteluku xxx,x. [ei vielä julkaistu].

Esimerkki kaavan käytöstä:

Hinnasta 40 % (kerroin 0,4) on sidottu indeksiin A eli toimialan 62 kustannuskehitykseen ja

60 % (kerroin 0,6) indeksiin B eli toimialan 58.1 kustannuskehitykseen.

A:n lähtöarvo A0 on 100 ja B:n lähtöarvo B0 on 100 (arvot ovat fiktiivisiä).

Indeksi A on noussut 10 pistettä eli A1 on 110 ja indeksi B 5 pistettä eli B1 on 105

H on sopimuksessa sovittu 0,7 €.

Lasketaan hinnanmuutos:

$Hm = 0,7 * [0,4 * (110/100) + 0,6 * (105/100) - 1]$, josta saadaan

$Hm = 0,7 * [0,4 * 1,1 + 0,6 * 1,05 - 1]$, josta saadaan

$Hm = 0,7 * [0,44 + 0,63 - 1]$, josta saadaan

$Hm = 0,7 * [1,07 - 1] = 0,7 * 0,07 = 0,049$ € eli 4,9 senttiä

Indeksien muutoksen johdosta hinta nousee 4,9 senttiä ja uusi hinta on 74,9 senttiä per asukas. Kaavassa indeksin A:n 10 pisteen nousu huomioidaan 40%:sesti ja Indeksi B:n 5 pisteen nousu huomioidaan 60%:sesti.

Yllä olevan lisäksi Kansalliskirjasto voi muuttaa vuosimaksua vuoden 2026 jälkeen, mikäli

- lain tai viranomaismääräysten perusteella maksettavissa maksuissa tapahtuu olennaisia muutoksia
- palvelu laajenee (esim. uusien aineistojen tai aineistotyyppien hankkiminen)
- aineistojen hinta nousee indeksikehitystä nopeammin.

Jos Kunnan selvä ja riidaton maksu viivästyy perusteettomasti yli 30 päivää, Kansalliskirjastolla on oikeus keskeyttää sopimuksen velvoitteiden täyttäminen ko. Kunnan osalta. Kansalliskirjaston on ilmoitettava keskeytyksestä kirjallisesti Kunnalle vähintään 15 päivää ennen keskeytystä. Maksut maksetaan laskun perusteella. Lasku erääntyy maksettavaksi kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua sopimuksen mukaisen laskun lähettämisestä.

Jos Kunta ei maksa oikein laskutettua maksua viimeistään eräpäivänä, Kansalliskirjastolla on oikeus periä viivästyskorkoa korkolain perusteella. Korkoa peritään korkolain mukaisesti ilmoitetun, viivästysaikana voimassa olevan korkotason mukaisesti.